

Bakgrunn for vedtak

Selja kraftverk

Verran kommune i Nord-Trøndelag fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Skogkraft AS
Referanse	201300101-34
Dato	19.12.2014
Notatnummer	KSK-notat 111/2014
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Joachim Kjelstrup

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Skogkraft AS søker om konsesjon til bygging av Selja kraftverk, samt regulering av Nerfjorden, i Verran kommune i Nord-Trøndelag. En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 11 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2011-13) har NVE klarert om lag 1,4 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

NVE merker seg at Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Fosen Naturvernforening i sine høringsuttalelser trekker fram reguleringen av Nerfjorden som mest uheldig og derfor bør utelates ved en eventuell konsesjon. NVE er enig i at mange av ulempene ved tiltaket er knyttet til reguleringen av Nerfjorden. NVE mener hovedalternativet vil gi negative konsekvenser for landskap, vanntilknyttet fugl, gråor-heggeskog lokaliteten på holmen i Nerfjorden og reindrift. I tillegg vil reguleringen etter vår oppfatning generelt øke risikoen for forurensing av drikkevannskilden i Follavatnet, og spesielt ved start/stopp kjøring som omsøkt. Fordelen ved reguleringen med start/stopp kjøring er en økning i kraftproduksjon på 2 GWh/år. På bakgrunn av en veiing mellom de fordeler og ulemper reguleringen medfører, mener NVE omsøkt regulering er et uforholdsmessig stort inngrep.

Søker har i to av sine alternative løsninger foreslått en halvering av minste slukeevne. Det vil øke kraftproduksjonen med 0,7 eller 0,6 GWh/år, henholdsvis med og uten regulering av Nerfjorden. En slik reduksjon av minste slukeevne vil gi en økning på 113 dager hvor det kun slippes minstevannføring fra inntaket. NVE mener fordelene økt kraftproduksjon gir ved en reduksjon av minste slukeevne veier opp for ulempene knyttet til en reduksjon av tilgjengelig vann på berørt strekning så lenge det slippes en nærmere fastsatt minstevannføring.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Skogkraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Selja kraftverk uten regulering av Nerfjorden. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	7
NVEs vurdering.....	14
NVEs konklusjon	18
Forholdet til annet lovverk	19
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	20
Øvrige forhold.....	22
Vedlegg	23

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Skogkraft AS, datert 18.11.2013:

Selja kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

Tabell 1: Hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	150,1
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	252,0
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	53,3
Middelvannføring	m ³ /s	8,0
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,53
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	0,56
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	0,54
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	229
Avløp	moh.	206
Lengde på berørt elvestrekning	m	260
Brutto fallhøyde	m	23
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,051
Slukeevne, maks	m ³ /s	16
Minste driftsvannføring	m ³ /s	3,2
Planlagt minstevannføring, sommer	m ³ /s	0,3
Planlagt minstevannføring, vinter	m ³ /s	0,3
Tilløpstunnel, lengde	m	138
Tilløpstunnel, tverrsnitt	m ²	16
Tilløpsrør, lengde	m	30
Tilløpsrør, diameter	mm	2300
Installert effekt, maks	MW	3,2
Brukstid	timer	3459
MAGASIN		
Magasinvolum	mill. m ³	0,1
HRV	moh.	229
LRV	moh.	226
Naturhestekrefter	nat.hk.	2
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	6,9
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	4,1
Produksjon, årlig middel	GWh	11,0
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill.kr	49
Utbyggingspris	kr/kWh	4,5

Selja kraftverk, elektriske anlegg

Tabell 2: Data for elektriske anlegg.

GENERATOR		
Ytelse	MVA	3,6
Spenning	kV	3,3
TRANSFORMATOR		
Ytelse	MVA	3,6
Omsetning	kV/kV	3,3/22
NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)		
Lengde	m	200
Nominell spenning	kV	22
(kabel, evt luftspenn) *		

* Hvis grunnforhold tillater det blir linja lagt i kabel. Alternativt overføres den i luftlinje.

Om søker

Skogkraft AS eies av NTE Energi AS (NTE) med 66 % eierandel og Statskog SF med 34 % eierandel.

Beskrivelse av området

Planområdet befinner seg om lag 6,5 km nordvest for Follafoss sentrum, som er nærmeste tettsted.

Området er preget av avrundete, skogkledte åser og øst-vestvendte bekkedaler avløst av langstrakte vann.

Terreng og skog hindrer innsyn til vassdraget, bortsett fra ved broen der fylkesvei 203 krysser vassdraget i øvre del av influensområdet. Her renner Selja bred og grunn over store steiner med tydelige spor etter varierende vannføringer som følge av reguleringen av Strømsetervatnet oppstrøms.

Om lag 90 meter nedstrøms broen der fylkesveien krysser Selja utvides elva i et grunt stilleflytende parti, kalt Nerfjorden. Ved lave vannføringer renner Selja på sørsiden av en liten lav øy i østre del. Nedstrøms Nerfjorden går Selja inn i en vid kløft, med steile bergvegger på begge sider. Kløfta er ikke farbar, men kan observeres ovenfra. Den har en lengde på ca. 300 meter, før den går ut i ett storsteinet bredt elveløp, hvor avløpet fra kraftstasjonen skal føres tilbake til vassdraget.

Planlagt utbygget strekning er ikke synlig fra veier, men oppdemmingen oppstrøms inntaksdammen vil påvirke vannstanden i Selja helt opp til der hvor fylkesvei 203 krysser vassdraget.

Eksisterende inngrep

Tiltaksområdet er sterkt preget av tidligere utbygging av vannkraft med reguleringsmagasin både oppstrøms og nedstrøms planlagt utbygget strekning.

Selja er en del av Follavassdraget og får vann fra Strømsetervatn (Selavatnet) som ligger om lag 6 km lenger vest og er regulert mellom kote 259,4 og 252,4 for å optimalisere tilsiget til Follafoss kraftverk. Fra Strømsetervatn er det pålagt slipp av minstevannføring på 500 l/s, og vannføringen i Selja begrenser seg tidvis til dette i tillegg til uregulert vannføring fra det ca. 40 km² store lokalfeltet mellom Strømsetervatn og planlagt inntak. Nedstrøms planlagt utbygget strekning renner Selja ut i Follavatn som er regulert mellom HRV 182,1 og LRV 172,6.

Teknisk plan

Reguleringer

Ved inntaket planlegges et reguleringsmagasin på ca. 100 000 m³ som skal reguleres mellom LRV 226 og HRV 229. Naturlig vannstand i Nerfjorden er 227 moh. På grunn av en naturlig terskel i utløpet vil LRV i Nerfjorden være 227 moh., mens LRV for elvestrengen nedstrøms terskelen mellom Nerfjorden og inntaket vil være 226 moh.

Inntak

Det er planlagt bygging av platedam hvor elveløpet er på det trangeste. Dammen vil få et overløp på ca. 35 m og en høyde på ca. 13 m. Damfoten vil ligge på kote 216,5. Adkomsten til lukehuset er planlagt via gangbru nedstrøms overløpet. Inntaksmagasinet vil kunne tømmes via en bunntappeluke.

Vannvei

Driftsvannvegen vil bestå av en råsprengt tilløpstunnel med antatt tverrsnitt 16 m². Tverrsnittet grovoptimaliseres i et endelig prosjekt dersom høyere slukeevne kommer på tale. I ca. 30 m nederst mot kraftstasjonen legges frittliggende GRP-rør med diameter 2,3 m på opplegg i tunnelen. Maksimal vannhastighet i røret blir ca. 4 m/s. Tilløpstunnelen forutsettes blir drevet fra påhugget i kraftstasjonsområdet og opp til inntaket hvor det gjøres et gjennomslag/påhugg.

Vannveien foreslås klassifisert i klasse 0. Vannveien er stort sett i fjell og ved rørbrudd nederst vil skaden være begrenset til kraftstasjonen.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen bygges med undervann ca. på kote 206. Det er planlagt installert en Kaplan turbin med maksimal ytelse på 3,2 MW for en slukeevne som i denne omgang er valgt til 16 m³/s som er 200 % av middelvannføringen.

Aggregatet har 3,1 MW installert effekt. Generator effekt er på 3,5 MVA, generator spenning på 3,6 kV. Transformatoren blir 3,3 (alternativt 6,6) kV/ 22 kV.

Nettilknytning

Skogkraft AS har meldt inn sitt innmatingsbehov for Selja kraftverk til NTE Nett AS, som er områdekonsesjonær. Det er eksisterende 22 kV nett i nærheten. Linjen krysser planlagt utbygget strekning. Det er ikke ledig kapasitet i eksisterende nett for tilknytning av aktuelt kraftverk. Det er behov for forsterkning av ca. 4-5 km linje. Linja er forholdsvis gammel og etter dialog med netteier regnes det med at NTE Nett AS vil dekke en god del av kostnadene for oppgradering. Resten må Skogkraft AS dekke.

Det vil være behov for ca. 200 meter ny kraftlinje fra kraftverket og frem til tilknytningspunktet. Hovedandelen av denne kostnaden må dekkes av søker og den er stipulert til å ligge mellom kr. 300 000 – 400.000,-.

Veier

Atkomst til kraftstasjon og inntak fra nærmeste fylkesveg skjer via en ca. 1250 m lang eksisterende skogsbilveg. Derfra bygges det nye veger med totalt ca. 500 m lengde til kraftstasjonen og til inntaket. Det er planlagt å bruke masser fra tunnelbygging til dette formålet så langt som mulig.

I anleggsfasen er det behov for en del faringer for å lette atkomsten til stasjonsbygg, dam, inntak og tilknytningspunkt.

Det er behov for midlertidige riggområder for materiallagring, oppstilling av kraner og lignende. Arealer som benyttes til midlertidig i anleggsfasen, vil tilbakeføres i opprinnelig form for revegetering.

Massetak og deponi

I forbindelse med tunnelbygging tas ut ca. 3500 m³ fast masse som gir ca. 6300 m³ løsmasse. Massene er tenkt brukt slikt:

- 1500 m³ løsmasse til å anlegge nye atkomstveger til kraftstasjon og inntak
- 2000 m³ løsmasse til oppgradering av eksisterende skogsbilveg som også brukes til atkomstveg.
- 2800 m³ er tenkt deponert i to gamle tippområder ved Follavatnet (12 km fra tiltaket) eller i Brattingfoss (14 km fra tiltaket) hvis de ikke skulle kunne brukes i andre anlegg. De nevnte tippene har vært lukket siden 2005, men det har ikke vokst særlig vegetasjon på dem siden.

Skulle det være behov for masser som ikke kan dekkes lokalt finnes et masseuttak ved Sandset, ca.7 km fra planområdet.

Arealbruk

I inntaksområdet vil etablering av inntaksdam, rigg og adkomst legge midlertidig beslag på et areal på anslagsvis 2 daa, på sikt ca. 1 daa. Kraftstasjonsområdet vil legge beslag på et areal på ca. 1 daa i anleggsfasen og om lag halvparten i driftsfasen. Atkomstveier vil beslaglegge ca. 3 daa og noe mer i anleggsfasen. Reguleringen vil demme ned et areal på 5-10 daa.

Tabell 3: Arealbruk i daa.

Område	Midlertidig	Permanent
Dam og inntak	2	1
Adkomstveg	4	3
Kraftstasjonsområde	1	0,5
Reguleringsmagasin		5-10
Sum permanent arealbeslag	7	9,5-14,5

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Kommuneplanens arealdel viser planområde som LNF A område. Det er ikke kjent offentlige planer som er i konflikt med det planlagte tiltaket.

Samlet plan (SP)

Samlet Plan for vassdrag inneholder et prosjekt "Selja" med nr. 52204, som er plassert i kategori 1, dvs. hører til prosjekter som kan konsesjonsbehandles uten videre. Samlet plan prosjektet har 56 m fall, forutsetter en regulering av Kjåppån med 4 m og innebærer dermed større inngrep enn prosjektet som omsøkes her.

En utbygging av Selja vil ikke være til hinder for en ev. senere regulering Kjåppån som nevnt over dersom det skulle bli aktuelt. En mindre reduksjon i fallhøyde som her, er etter vårt syn en miljømessig tilpasning som ikke reduserer produksjonen i vesentlig grad. Etter vår oppfatning er følgelig ikke planene slik de foreligger i strid med bestemmelsen i vannressursloven § 22, og NVE vil kunne fatte vedtak i saken.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. Som del av Fosenpakken har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse sammen med 3 andre søknader på Fosen. NVE var på befaring i området den 19.6.2014 sammen med representanter for søkeren, Verran kommune, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Malm beitelag og en berørt grunneier. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar. På grunn av sakenes geografiske spredning og ulike problemstillinger ser ikke NVE det som hensiktsmessig å sluttbehandle konsesjonssøknadene i Fosenpakken under ett.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Verran kommune har i kommunestyremøte 22.5.2014 vedtatt følgende:

«Konsesjonssøknaden gir en grundig gjennomgang av tiltakets virkning på landskap og dyre- og planteliv. Oppdemningen er relativt begrenset, men det legges opp til krav om minstevannføring noe lavere enn dagens alminnelige lavvannføring. Selja ligger også i et vassdrag som er regulert fra før, både oppstrøms (Strømsetervatnet) og nedstrøms (Follavatnet) for det planlagte tiltaket.

Utbyggingsområdet for Selja kraftverk er definert som LNF A-område i kommunens arealplan. Kraftverket er planlagt med en effekt på 3200 kW, det vil si et småkraftverk, og i henhold til veilederen for LNF og Landbruk Pluss er det ikke definert inn som lovlig bygg- og anleggsvirksomhet i LNF- kategorien. Kraftverket bør allikevel kunne bygges, men det forutsetter at utbygger søker om dispensasjon fra gjeldende arealplan dersom konsesjon blir gitt.

En er ikke kjent med at det foreligger særlige miljøkvaliteter som tilsier begrensninger for den planlagte utbyggingen. Derimot utgjør elva Selja et naturlig stengsel for beitedyr (sau) i området og med en lavere vannføring enn dagens vil utbyggingen kunne føre til at dette stengselet til tider ikke vil fungere. Malm Beitelag SA har vært i kontakt med kommunen angående dette og laget har også sendt egen høringsuttalelse til NVE. Kommunen krever derfor at utbygger iverksetter avbøtende tiltak for å hindre at beitedyra tar seg over elva som følge av redusert vannføring. Tiltakene bør vurderes i samråd med Malm Beitelag SA og Verran kommune.

Området hvor utbyggingen er planlagt er også benyttet en del til friluftsliv og fiske. Utbyggingen vil kunne medføre ulemper for disse interessene i form av blant annet endret vannstand/-føring og visuelt i naturen. Som en kompensasjon for dette forutsetter kommunen at utbygger i samråd med Verran kommune og Rådet for funksjonshemmede tilrettelegger et enkelt anlegg for fiske- og friluftlivsmuligheter for funksjonshemmede og allmennheten på øvre side av det oppdemmede arealet/tv 203.

Med bakgrunn i at Follavatnet er hovedvannkilde for Follafoss og kilde for vannforsyning til Salmar AS sitt smoltanlegg i Follafoss, er det knyttet en viss risiko for forurensing av Follavatnet, i forbindelse med en utbygging av Selja Kraftverk.

Verran kommune forlanger derfor at utbygger hensyn tar dette, ved at:

- 1. Utbygger utarbeider en ROS analyse for forholdene knyttet til utbygging og drift av Selja Kraftverk sett i lys av at Follavatnet er vannkilde for Follafoss og for Salmar Settefisk. Denne ROS analysen skal forelegges Verran kommune, Salmar Settefisk og Mattilsynet før oppstart av arbeidet med en utbygging.*
- 2. Utbygger plikter å utarbeide en plan for reserve vannforsyning til Follafoss og Salmar Settefisk som skal kunne benyttes dersom forurensing av Follavatnet skjer. Denne planen skal godkjennes av Verran kommune og Mattilsynet.*
- 3. Utbygger utarbeider en forpliktende plan for overvåkning av vannkvaliteten nedstrøms anlegget, for derigjennom raskest mulig kunne oppdage forurensing, og dermed kunne iverksette relevante tiltak.*
- 4. Kostnader knyttet til pkt. 1- 3 dekkes av utbygger.*

Under gitte forutsetninger anbefaler Verran kommune at konsesjon for Selja kraftverk innvilges som omsøkt.»

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har følgende konklusjon i sin uttalelse datert 14.5.2014:

«Store deler av vannressursene i Verran kommune er allerede regulert og utnyttet gjennom kraftverksutbygging, herunder Follavassdraget og Ormsetfoss, samt flere små kraftverk.

Omsøkte konsesjon vil derfor medføre ytterligere negative miljøkonsekvenser for vassdragsnaturen og det vassøkologiske systemet i en del av Nord-Trøndelag som fra før er betydelig berørt av vannkraftutbygginger, jf. Naturmangfoldlovens § 10 (samla belastning).

Fylkesmannen mener at flere av de krav og forutsetninger som gjelder etter NML §§ 7 og 8, ikke er godt nok oppfylt i fremlagte konsesjonssøknad.

Etter en samla vurdering vil Fylkesmannen frarå konsesjon til omsøkte utbygging av Selja.

Dersom konsesjonsmyndigheten allikevel vurderer å gi tillatelse til utbygging, mener Fylkesmannen det er behov for:

- *en nærmere kartlegging av biologisk mangfold i bekkekløften nedstrøms Nerfjorden*
- *en nærmere kartlegging av mulige hekkeplasser for Fossekall*
- *regulering av Nerfjorden tas ut av planene»*

Av tiltakets konsekvenser trekker **Fylkesmannen** fram reguleringen av Nerfjorden som særlig negativt. Fylkesmannen mener en regulering som omsøkt vil ødelegge Nerfjorden som eget naturelement, samt legge den flompåvirkede holmen med gråor-heggeskog under vann. Holmen utgjør ifølge Fylkesmannen en naturtype med fuktig og næringsrikt miljø, og er en potensielt viktig hekkelokalitet for strandsnipe og laksand.

Mattilsynet gir følgende uttalelse i sitt brev datert 25.4.2014:

«Utbyggingen av Selja kraftverk vil berøre Follavatnet som er drikkevannskilden for innbyggerne i Follafoss. Elva Selja renner ut i Follavatnet.

I den forbindelse anmoder Mattilsynet om at utbygger i samråd med vannverket tar følgende forholdsregler:

- *Det lages en beredskapsplan under anleggsperioden (f.eks. risiko m.h.t. lekkasje fra maskiner/depot)*
- *Det tas ut prøver av elva jevnlig under anleggsperioden, og senere når driften har startet for å ha en oversikt over vannkvaliteten.*
- *Det etableres rutiner som sikrer at vannverket og tilsynsmyndighet blir varslet ved uønskede hendelser under bygging og eventuelle andre sikkerhetshensyn som må tas.»*

Sametinget har i sitt brev datert 27.3.2014 gitt følgende innspill til søknadene om konsesjon til bygging av fire småkraftverk på Fosen:

«Reindrif:

Det nevnes at de fire prosjektene vil få små negative konsekvenser for reindriften. De kan likevel samlet sett, og sett i sammenheng med øvrige prosjekter på Fosenhalvøya, føre til store konsekvenser. Dette inkluderer blant annet de 4 nevnte småkraftverkene, i tillegg til nettilknytning og pågående planer i forbindelse med øvrig kraftutbygging på Fosenhalvøya. Det er derfor nødvendig at planene videreføres i tett dialog med Fosen reinbeitedistrikt og reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag.

Kulturminner:

Selja kraftverk, Verran kommune

Ut fra vår generelle kjennskap finner vi det sannsynlig at det kan være samiske kulturminner i det aktuelle området som fortsatt ikke er registrert. Sametinget må derfor foreta en befaringsforundersøking før endelig uttalelse kan gis. Befaringen må bli utført på telefri og bar mark. Befaringen kan derfor bli utført i løpet av feltsesongen 2014. Befaringsvarsel oversendes Skogkraft AS. Om Sametinget ikke får aksept for befaringskostnadene og dermed ikke gis anledning til å befare området på nåværende planstadium, vil området måtte befares når planene for Selja kraftverk

eventuelt legges ut til offentlig ettersyn. Utsettelse av vår befaring til planen sendes på offentlig ettersyn vil imidlertid i mange tilfeller bety at området ikke kan befares før neste feltsesong. Vi minner også om at tiltaket ikke kan iverksettes før vår endelige uttalelse foreligger.

Vi gjør til slutt oppmerksom på at dette innspillet/varslet bare gjelder Sametinget, og viser til egne innspill fra Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommuner.»

Malm Beitelag SA ga 30.4.2014 følgende høringsuttalelse:

«De beiteberettigede i Follafoss Almenning, vil gjøre krav på nødvendig sperregjerde langs Selja, hvis minstevassføring endres fra dagens nivå. Selja er per i dag et naturlig beiteskille mellom Follafoss Almenning og Staten (Sandseter statsallmenning).»

Fosen Naturvernforening anbefaler NVE å ikke gi konsesjon til de omsøkte kraftverkene i Fosenpakka. De mener søknadene feilaktig begrunner tiltakene med behov for ny kraft i regionen, og at tiltakene ikke er forenlig med lover og regler som er ment å ta vare på landskap og natur. Videre mener de det ikke er brukt nok tid og ressurser på miljørapportene, og at krav til minstevannføring ikke bør være mindre enn alminnelig lavvannføring. I forhold til Selja kraftverk spesielt mener de omsøkt minstevannføring er for lav og at reguleringen av Nerfjorden ikke kan anbefales ved en eventuell utbygging.

Direktoratet for mineralforvaltning påpeker i sin uttalelse, datert 28.4.2014, at de savner en vurdering av mineralske ressurser i konsesjonssøknadene i Fosen-pakka. Ellers ingen bemerkninger konkret knyttet til søknadene.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene:

«Verran kommune er positive til planlagt utbygging. Kommunen nevner i sin høringsuttalelse at Selja utgjør et naturlig stengsel for beitedyr på planlagt utbygget strekning. Kommunen krever derfor at utbygger iverksetter avbøtende tiltak for å hindre at beitedyra tar seg over elven i forbindelse med redusert vannføring. Kommunen vil videre at utbygger i samråd med kommunen og Rådet for funksjonshemmede tilrettelegger et enkelt anlegg for fiske- og fritidsmuligheter for funksjonshemmede og allmennheten på øvre side av det oppdemmede arealet ved FV 203. Verran kommune skriver videre at Follavatnet er hovedvannkilde for Follafoss og kilde for vannforsyning til Salmar AS sitt smoltanlegg i Follafoss. Kommunen vil at utbygger tar hensyn til dette ved at det utarbeides ROS – analyse for forhold knyttet til utbygging og drift av anlegget og at denne foreligger Verran kommune, SalMar Settefisk og Mattilsynet før anleggsarbeid settes i gang. Kommunen vil også at utbygger utarbeider plan for reservevannforsyning til Follafoss og SalMar Settefisk samt at utbygger utarbeider en plan for overvåkning av vannkvaliteten nedstrøms anlegget.

Søkers kommentar: Dersom Selja kraftverk får konsesjon er dette forhold som vil drøftes videre med berørte parter.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag frarår at Selja kraftverk får konsesjon til omsøkt utbygging. Fylkesmannen mener en utbygging vil gå utover gråor – heggeskog i Nerfjorden i tillegg til at fossefall, laksand og strandsnipe kan bli skadelidende. Dersom det skal gis tillatelse til utbygging av Selja kraftverk ønsker Fylkesmannen en utbygging uten regulering av Nerfjorden, samt en nærmere kartlegging av biologisk mangfold i bekkeløften og mulige hekkeplasser for fossefall.

Søkers kommentar: Som det står i konsesjonssøknaden ligger naturlig vannstand i Nerfjorden på kote 227. Nerfjorden er planlagt regulert mellom HRV på kote 229 og LRV på kote 226, men på grunn av en naturlig terskel nederst i Nerfjorden vil selve Nerfjorden kun reguleres mellom ca. kote 227 og 229. Reguleringen vil kunne bidra med ca. 2 GWh i et normalår.

Nå er imidlertid vannføringen i Selja bestemt av oppstrøms regulering av Strømsetervatnet og nedstrøms regulering av Follavatnet for produksjon i Follafoss kraftverk. For å vinne inn fallhøyde vil Selja kraftverk i hovedsak drives på tilsig med fullt magasin, dvs med vannstand på HRV. Forekomsten med gråor-heggeskog er landfast også i dag, når det slippes minstevannføring fra Strømsetervatnet. Den er derfor ikke predatorsikker fra land.

Arealet med gråor-heggeskog på den lille holmen i Nerfjorden utgjør 1,9 daa inkludert den utvaskede strandsonen, noe som er et svært beskjedent areal. Forekomsten er heller ikke av særlig rik utforming, idet den står på elveavsetning med lite oppbygget jordsmonn. Ved heving av vannstand i Nerfjorden vil ny strandlinje etableres ved kote 229, noe som betyr at denne lille forekomsten vil bli liggende under vann. For vanntilknyttet fugl som laksand og strandsnipe, forventes det ingen nevneverdige negative konsekvenser ved dette.

Direktoratet for Mineralforvaltning savner at konsesjonssøknader for småkraftverk tar inn vurdering og konsekvenser for mineraliske ressurser og ønsker at geologiske ressurser blir utredet også ved mindre kraftverksprosjekter.

Søkers kommentar: I NVEs veileder 3/2009 «Kartlegging og dokumentasjon av biologisk mangfold ved bygging av småkraftverk (1-10 MW) – revidert utgave» står det under avsnitt 4.2 at berggrunn skal beskrives kort. Dette er også gjort i søknadens miljørapport med berggrunns kart fra NGU som kilde.

Mattilsynet peker på at Follavatnet er drikkevannskilde og ber om at tiltakshaver i samråd med vannverket utarbeider en beredskapsplan under anleggsperioden. De vil også at det tas prøver jevnlig under anleggsperioden samt senere når driften har startet for å ha oversikt over vannkvaliteten. Mattilsynet mener også det bør etableres rutiner som sikrer at vannverket og tilsynsmyndighet blir varslet ved uønskede hendelser under bygging og eventuelle andre sikkerhetshensyn som må tas.

Søkers kommentar: Dersom Selja kraftverk får konsesjon er dette forhold som vil drøftes videre i detaljplanleggingen.

Sametinget mener det er sannsynlig at det kan være samiske kulturminner i det aktuelle området og at de må befare området før endelig uttalelse kan gis.

Søkers kommentar: Søker har skriftlig akseptert (31.03.2014) kostnader knyttet til Sametingets befarings i feltsesongen 2014. Søker har ingen kommentar til Sametingets uttalelse.

Malm Beitelag SA mener at Selja per i dag utgjør et naturlig beiteskille mellom Follafoss Almanning og Staten (Sandseter statsallmanning). De mener at det må settes opp nødvendige sperregjerder dersom minstevannføringen endres fra dagens nivå.

Søkers kommentar: Vi kan ikke se at beitedyr vil kunne ta seg over Nerfjorden eller øvre deler av planlagt utbygget strekning lettere enn de kan i dag etter en utbygging som omsøkt. I øvre deler planlegges det heving av vannspeilet fra dagens nivå på kote 227 til kote 229 og dette

partiet vil i det meste av tiden bli vanskeligere å forsere for beitedyr. Selve kløfta utgjør en effektiv barriere i seg selv, noe den vil fortsette å gjøre også ved planlagt utbygging.

Nedstrøms kløfta, der kraftstasjonen etter planene skal ligge ved nordlig bredde, er elveløpet bredt og preget av grov blokkmark. Det er lite trolig at det er dagens vannføring som hindrer dyrene i å krysse dette området, snarere er det blokkmarka de unngår å gå ut i.

Etablering av sperregjerder er likevel noe som vil bli diskutert dersom tiltaket får konsesjon.

Fosen Naturvernforening har sendt inn en uttalelse som favner fire småkraftverk i regionen, en del av merknadene angår derfor ikke Selja kraftverk spesielt. Foreningen mener minstevannføring bør tilsvare 10 – 15 % av middelvannføringen ved utbygging av småkraftverk.

Søkers kommentar: I kystnære områder i Midt-Norge er ofte alminnelig lavvannføring og 5-persentilverdier sommer og vinter svært like. Ved Selja har en også denne situasjonen der disse verdiene er beregnet til henholdsvis 0,53 m³/s, 0,54 m³/s og 0,56 m³/s. Det er pålagt slipp av minstevannføring på 0,5 m³/s fra Strømsetervatn oppstrøms Selja kraftverk, i tillegg kommer et betydelig bidrag fra uregulert restfelt.

Selja kraftverk er omsøkt med en minstevannføring på 0,3 m³/s, altså noe mindre enn alminnelig lavvannføring og 5-persentilverdier sommer og vinter. Begrunnelsen er at det ikke er registrert noen verdier som blir berørt i tilknytning til vannstrengen. Seljefossen utgjør fra før en vandringsbarriere for fisk og her finnes ikke elvemusling eller ål. Ingen truede, fuktighetskrevede arter er funnet i nærheten av vannstrengen og potensialet for forekomst er vurdert å være lavt.»

Tilleggsopplysninger

Etter befaring har søker på forespørsel fra NVE presentert alternative produksjons- og kostnadstall med og uten den omsøkte reguleringen:

Tabell 4: Alternative utbyggingsløsninger.

	Hovedalternativ	Alternativ 1		Alternativ 2	
	(med reg. mag.)	(med mag. fast forhøyet HRV)		(uten reg. mag.)	
Underalternativ		a	b	a	b
HRV (moh.)	229	229	229	227	227
LRV (moh.)	226	229	229	227	227
Kjøremønster	Start/stopp	Tilslig	Tilslig	Tilslig	Tilslig
Minste slukeevne	3,2 m ³ /s	1,6 m ³ /s	3,2 m ³ /s	1,6 m ³ /s	3,2 m ³ /s
Q > Q _{min} + mvf (antall dager)	0	52	165	52	165
Produksjon, årlig middel (GWh)	11	10,6	9,9	9,6	9
Utbyggingskostnad (mill. kr.)	49,1	49,1	49,1	47,6	47,6
Utbyggingspris (kr/Kwh)	4,46	4,63	4,96	4,96	5,29

Søknadens hovedalternativ innebærer å regulere Nerfjorden mellom kote 226 og 229 og start/stopp kjøring. Med et reguleringsmagasin som omsøkt vil start/stopp kjøring alene kunne gi en økt midlere årlig produksjon på 1,1 GWh, mens selve magasineringsen vil gi en økning på 0,9 GWh/år. En halvering av minste slukeevne fra 3,2 m³ til 1,6 m³ vil øke produksjonen med 0,7 GWh/år med reguleringsmagasin, og 0,6 GWh/år uten.

Sametinget har etter befaring i brev datert 26.8.2014 gitt følgende tilleggsuttalelse til de 4 omsøkte kraftverkene i Fosen-pakka:

«... Etter befaring samt vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at noen av de 4 tiltakene kommer i konflikt med automatisk freda samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til de 4 kraftverkplanene ...»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 150,1 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 8,0 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 3,3 %, og nedbørfeltet har en breandel på 0 %. Vannføringen på utbyggingsstrekningen er allerede regulert, ettersom magasinet Strømsetervatn (24 mill. m³) nyttes for å optimere tilsiget til Follafooss kraftverk. Dette gjør at tilløpet til det planlagte kraftverket vil bestå av regulert avløp fra Strømsetervatn, pluss uregulert vannføring fra det ca. 40 km² store lokalfeltet mellom Strømsetervatn og inntaket. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 0,56 og 0,54 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 0,53 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er i hovedalternativet planlagt til 16 m³/s og minste driftsvannføring 3,2 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 300 l/s hele året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 85 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon. NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 200 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 300 l/s, vil dette gi en restvannføring på ca. 1230 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 40 dager i et middels vått år. I det omsøkte hovedalternativet vil det ikke være lavvannstap ettersom tilsiget da vil benyttes til fylling av magasinet og brukes til start/stopp kjøring av kraftverket. Søker har også presentert to alternativer uten regulering av Nerfjorden, hvor minste driftsvannføringen er 1,6 m³/s eller 3,2 m³/s. Disse alternativene vil gi henholdsvis 52 eller 165 dager hvor vannføringen vil være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 170 l/s ved kraftstasjonen.

Produksjon og kostnader

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger.

Naturmangfold

Naturtyper og arter

NVE deler miljørapportens vurdering av at registreringen av Selja som viktig bekkedrag i Naturbase er lite relevant ettersom den ikke er bygget på lokale funn og passer dårlig med områdets beskaffenhet. Utover det er det ikke registrert naturtyper i influensområdet. Det er dog liten tvil om at vanntilknyttede fuglearter som laksand, strandsnipe (NT) og fossekall bruker området, og at holmen i Nerfjorden består av en flompåvirket gråor-heggeskog naturtype. NVE anser ikke status på naturtyper og arter i influensområdet å være til hinder for en eventuell konsesjon, men heller grunnlag for å vurdere alternative løsninger og/eller vilkår om avbøtende tiltak som predatorsikre rugekasser for fossekall ved en eventuell konsesjon.

Minstevannføring i vassdraget er i konsesjon for reguleringen av Strømsetervatn, meddelt ved Kongelig resolusjon av 30. april 2003, satt til 500 l/s.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Selja kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 2.12.2014. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Selja kraftverk finnes det fossefall, laksand og strandsnipe (NT). En eventuell utbygging av Selja vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett påvirkningen fra Selja kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Vassdraget er allerede regulert ved Strømsetervann magasin, og Selja kraftverk representerer slik sett en økt belastning på vassdraget. Allikevel vil Selja kraftverk kun påvirke en kort strekning av Selja hvor det ikke er registrert rødlistearter eller viktige naturtyper. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap/friluftsliv/brukerinteresser

Inntak, tunnelpåhugg og kraftstasjon er ikke synlig fra vei, bebyggelse eller stier. Det er derimot det stilleflytende partiet av Selja som kalles Nerfjorden, som i hovedalternativet er søkt regulert 2 meter opp fra normal vannstand. En medvirkende årsak til at Fylkesmannen i Nord-Trøndelag fraråder en regulering av Nerfjorden er at Fylkesmannen mener det vil være av verdi å bevare Nerfjorden som eget naturelement.

Søknaden vurderer konsekvensen for landskap å være middels negativ i hovedsak på grunn av regulering av Nerfjorden.

Verran kommune mener en regulering av Nerfjorden vil ha negative visuelle konsekvenser, og vil være negativt for utøvelsen av friluftsliv.

NVE deler søknadens og høringspartenes vurderinger av konsekvensene for landskap og friluftsliv, og mener det for disse temaene vil være av verdi å beholde Nerfjorden uregulert.

Reindrift

Influensområdet benyttes både som sommer- og vinterbeite for reindriften. Miljørapporten som følger søknaden påpeker at det er foretatt flere vassdragsreguleringer i distriktet som har ført til direkte tap av beiteområder og innsnevring/stenging av trekk og flyttleier. Videre nevnes aktivitet og forstyrrelser som de største konfliktene knyttet til kraftutbygginger, men også at neddemming av beite og usikre isforhold vil være negativt. I miljørapporten vurderes området å ha middels verdi for reindrift, men dersom reinbeitedistriktet deltar i planlegging av veier og valg av anleggsperiode forventes konsekvensene for reindrift å være små.

NVE mener en regulering av Nerfjorden som omsøkt vil kunne gi negative konsekvenser for reindriften i form av usikre isforhold, særlig grunnet start/stopp kjøring som vil forsterke dette. Bortsett fra usikre isforhold mener vi reindrift blir lite berørt.

Kulturminner

Det finnes en automatisk fredet fangstgrop 15 meter vest for planlagt kraftstasjonsområde. Denne vil bli markert med sperrebånd og vil ikke bli berørt av anleggsarbeidet ved en eventuell konsesjon. Utover det er det ikke registrert kulturminner i området.

Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

Det er ingen vannuttak på utbyggingsstrekningen, men Verran kommune og Mattilsynet påpeker i sine høringsuttalelser at Follavatnet som ligger nedstrøms tiltaket er hovedvannkilde for Follafoss, og kilde for vannforsyning til Salmar AS sitt smoltanlegg i Follafoss. De mener det er en viss risiko for forurensing av Follavatnet i forbindelse en eventuell utbygging av Selja kraftverk.

Mattilsynet har følgende anmodninger i den forbindelse:

- *«Det lages en beredskapsplan under anleggsperioden (f.eks. risiko m.h.t. lekkasje fra maskiner/depot).*
- *Det tas ut prøver av elva jevnlig under anleggsperioden, og senere når driften har startet for å ha en oversikt over vannkvaliteten.*
- *Det etableres rutiner som sikrer at vannverket og tilsynsmyndighet blir varslet ved uønskede hendelser under bygging og eventuelle andre sikkerhetshensyn som må tas.»*

Verran kommune har i samme forbindelse reist tre krav til søker:

1. *«Utbygger utarbeider en ROS analyse for forholdene knyttet til utbygging og drift av Selja Kraftverk sett i lys av at Follavatnet er vannkilde for Follafoss og for Salmar Settefisk. Denne ROS analysen skal forelegges Verran kommune, Salmar Settefisk og Mattilsynet før oppstart av arbeidet med en utbygging.*
2. *Utbygger plikter å utarbeide en plan for reserve vannforsyning til Follafoss og Salmar Settefisk som skal kunne benyttes dersom forurensing av Follavatnet skjer. Denne planen skal godkjennes av Verran kommune og Mattilsynet.*

3. *Utbygger utarbeider forpliktende plan for overvåkning av vannkvaliteten nedstrøms anlegget, for derigjennom raskest mulig kunne oppdage forurensing, og dermed kunne iverksette relevante tiltak.»*

NVE mener utbygging av Selja kraftverk medfører økt risiko for forurensing av drikkevannskilden i Follavatnet, og forutsetter at søker tar de forhåndsregler Mattilsynet anmoder om i sin høringsuttalelse datert 25.4.2014.

I tillegg mener NVE at en regulering av Nerfjorden også i driftsfasen vil gi økt risiko for forurensing som en følge av utvasking av sedimenter i reguleringssonen. NVE ser dette som en ulempe ved omsøkt regulering.

Samlet belastning

Selja kraftverk er planlagt bygget i Follavassdraget som allerede er regulert både oppstrøms og nedstrøms berørt strekning, og vil øke den samlede belastning på vassdraget. Men ettersom omsøkt løsning kun berører en kort strekning av Selja, hvor det ikke er registrert naturtyper eller rødlistearter som krever spesielle hensyn, mener NVE at prosjektet kun vil øke belastningen i beskjedne grad.

I forhold til de andre småkraftprosjektene som er omsøkt i Fosenpakka mener NVE den geografiske spredningen gjør det lite hensiktsmessig å se de under ett i forhold til samlet belastning. NVE kan ikke se at samlet belastning er til hinder for å gi konsesjon til bygging av Selja kraftverk.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Selja kraftverk som omsøkt vil gi 9-11 GWh i et gjennomsnittså, avhengig av regulering, minste slukeevne og minstevannføring. Denne produksjonsmengden regnes som vanlig for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til rettighetshavere og generere skatteinntekter. Videre vil Selja kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning. Tiltaket vil også bedre utnyttelsen av ressursene i et allerede regulert vassdrag, spesielt gjennom økt vinterproduksjon.

Oppsummering

NVE merker seg at Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Fosen Naturvernforening i sine høringsuttalelser trekker fram reguleringen av Nerfjorden som mest uheldig og derfor bør utelates ved en eventuell konsesjon. Verran kommune trekker også reguleringen fram som visuelt uheldig, og negativ for Nerfjordens verdi som friluftslivsområde. NVE er enig i at mange av ulempene ved tiltaket er knyttet til reguleringen av Nerfjorden. NVE mener hovedalternativet vil gi negative konsekvenser for landskap, vanntilknyttet fugl, reindrift og gråor-heggeskog lokaliteten på holmen i Nerfjorden. I tillegg vil reguleringen etter vår oppfatning generelt øke risikoen for forurensing av drikkevannskilden i Follavatnet, og spesielt ved start/stopp kjøring som omsøkt. Fordelen ved reguleringen med start/stopp kjøring er en økning i kraftproduksjon på 2 GWh/år. På bakgrunn av en veiing mellom de fordeler og ulemper den medfører, mener NVE omsøkt regulering er et uforholdsmessig stort inngrep.

Søker har i to av sine alternative løsninger foreslått en halvering av minste slukeevne. Det vil øke kraftproduksjonen med 0,7 eller 0,6 GWh/år, henholdsvis med og uten magasinering av Nerfjorden. En slik reduksjon av minste slukeevne vil gi en økning på 113 dager hvor det kun slippes minstevannføring fra inntaket. NVE mener fordelen økt kraftproduksjon gir ved en redusering av

minste slukeevne veier opp for ulempene knyttet til en reduksjon av tilgjengelig vann på berørt strekning så lenge det slippes en nærmere fastsatt minstevannføring.

Ved en eventuell konsesjon vil størrelsen på minstevannføringen bli diskutert under merknader til konsesjonsvilkårene.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Skogkraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Selja kraftverk uten regulering av Nerfjorden. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Skogkraft AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer ca. 200 meter kraftlinje eller jordkabel til eksisterende linjenett.

NTE Nett AS er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Vi finner det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. Nødvendige høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Dersom Skogkraft AS ønsker egen anleggskonsesjon, må det sendes inn søknad om dette når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggskonsesjon for kraftverket.

NTE Nett AS har som netteier og områdekonsesjonær kommentert linjetilknytningen og påpekt at Skogkraft AS må betale anleggsbidrag for nødvendig opprustning av nettet i området basert på sin innmatede effekt ettersom det per i dag ikke er kapasitet i lokalt 22 kV nett. Skogkraft AS uttaler at de er villige til å betale anleggsbidrag for opprustning av nettet etter gjeldende regelverk.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jmfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Tabell 5: Data for vannføring

Middelvannføring	m ³ /s	8
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,53
5-persentil sommer	m ³ /s	0,56
5-persentil vinter	m ³ /s	0,54
Maksimal slukeevne	m ³ /s	16
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	200
Minste driftsvannføring	m ³ /s	1,6

Søker har foreslått en minstevannføring på 300 l/s hele året.

Gjeldende konsesjon for reguleringen av Strømsetervatn, meddelt ved Kongelig resolusjon av 30. april 2004, gir pålegg om slipp av minstevannføring lik alminnelig lavvannføring, som er 500 l/s. Det inkluderer elvestrekningen som berøres av en utbygging av Selja kraftverk. NVE finner ikke anledning til å endre gjeldende krav til minstevannføring i vassdraget. I dette ligger at minstevannføringen ut fra Strømsetervatn ble fastsatt gjennom konsesjonsbehandling for nytt Follafoss kraftverk, herunder revisjon av vilkårene for regulering av vassdraget. I tillegg består nedre del av berørt strekning av mye stor stein og blokk, noe som gjør det krevende å opprettholde et vannspeil i perioder hvor det kun slippes minstevannføring. Alminnelig lavvannføring ligger lavere enn beregnet 5-persentil verdier for sommer og vinter. En minstevannføring på 500 l/s er lavere enn dette igjen, og etter vårt syn et minimum for å opprettholde miljøkvaliteter.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 500 l/s hele året. I følge søknaden vil dette gi en redusert produksjon på 0,3 GWh/år. Samlet produksjon vil da bli på 9,3 GWh/år. Etter vårt syn er ikke denne reduksjonen avgjørende for økonomien i prosjektet.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Inntaket skal plasseres slik at det ikke under noen omstendighet påvirker Nerfjordens vannstand.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Trondheim og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jmfør våre merknader under avsnittet "Forholdet til energiloven".

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Tabell 6: Oppsummering av føringer og krav.

Valg av alternativ	NVE gir ikke tillatelse til regulering av Nerfjorden. Kraftverket bygges etter alternativ 2a som vist under tilleggsopplysninger i tabell 4 på side 12.
Inntak	Kote 216,5. I tråd med det som er oppgitt i søknaden. Damhøyden skal ikke påvirke vannstanden i Nerfjorden som bestemmes av en naturlig terskel i utløpet. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Tunnel.
Kraftstasjon	Kote 206.
Største slukeevne	Søknaden oppgir 16 m ³ /s.
Minste driftsvannføring	1,6 m ³ /s.
Installert effekt	3,2 MW.
Antall turbiner/turbintype	Søknaden oppgir én Kaplanturbin.
Vei	Midlertidige og permanente veier skal bygges i tråd med det som er oppgitt i søknaden.

Annet	Vannforsyningsinteressene i Follafossvatnet må ivaretas i henhold til anmodninger fra Mattilsynet.
-------	--

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger. Montering av predatorsikre rugekasser for fossefall i tilknytning til kraftverkets utløpstunnel eller ev. kjente reirlokalteter vil kunne være et slikt tiltak.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Søknaden oppgir en kjent fangstgrop ca. 15 meter vest for kraftstasjonsområdet. Den er automatisk fredet og NVE forutsetter at den merkes med sperrebånd og ikke blir berørt, som beskrevet i søknaden.

Post 8: Terskler m.v.

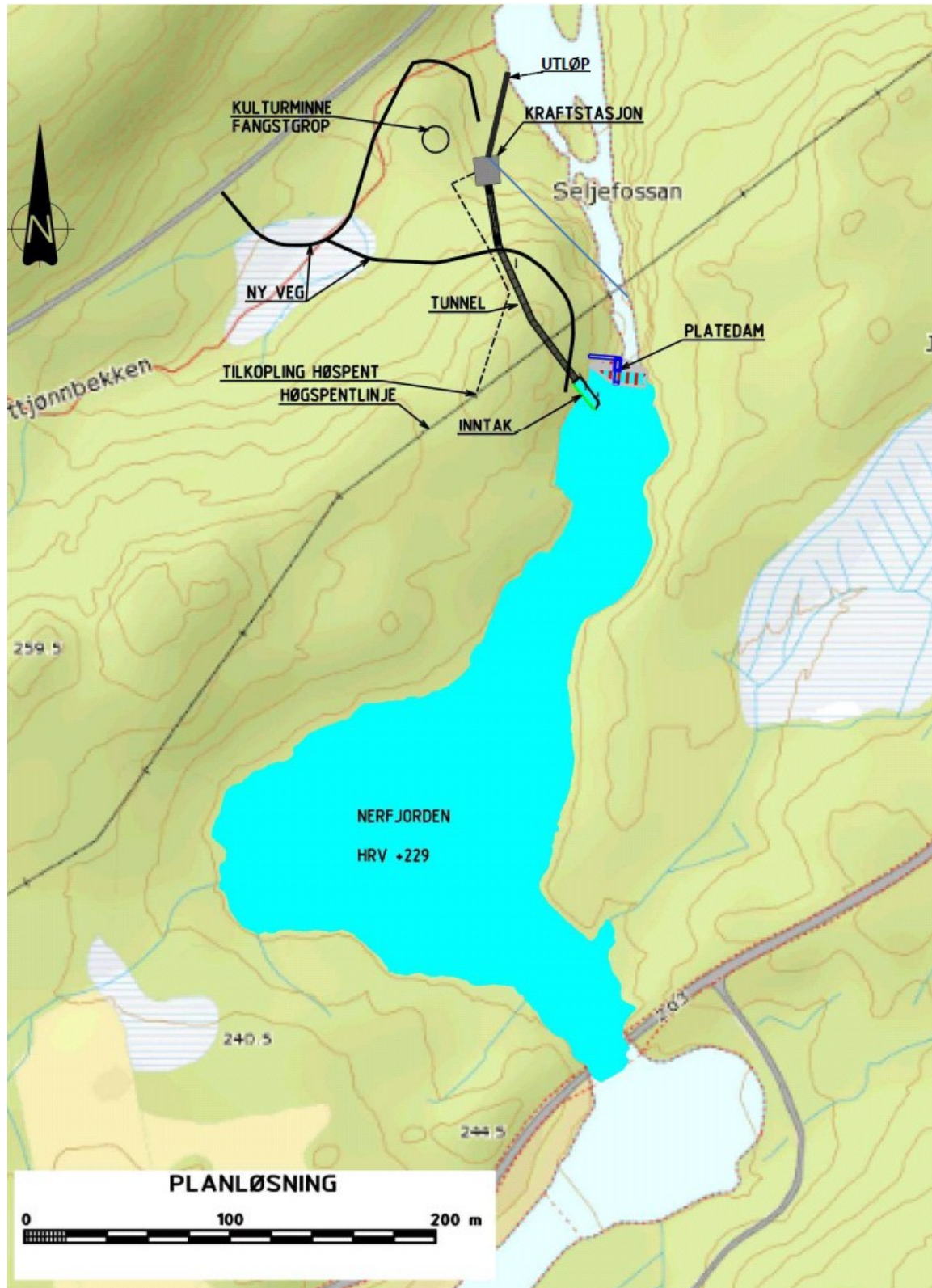
Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Øvrige forhold

Dersom tiltaket medfører at berørt strekning av Selja ikke lenger er et naturlig stengsel for beitedyr forutsetter NVE at konsesjonær i dialog med Malm Beitelag AS finner avbøtende tiltak for dette. For øvrig er dette et forhold av privatrettslig karakter som må løses direkte mellom partene.

Vedlegg

Kart

Figur 1: Kart over planløsning. Merk at dette kartet viser Nerfjorden med omsøkt regulering. Konsesjonen er gitt uten regulering og Nerfjordens HRV og utbredelse derfor ikke er korrekt i dette kartet.